

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามผู้ใช้ประโยชน์

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ใช้ประโยชน์

การประยุกต์แนวคิดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อจัดการแหล่งนันทนาการทางประวัติศาสตร์
กรณีศึกษาแหล่งภาพเขียนสีก่อนประวัติศาสตร์ในอุทยานแห่งชาติของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดย นายอรรถพล ศิริเวชพันธุ์ นิสิตปริญญาโทสาขาอุทยานและนันทนาการ คณะวนศาสตร์ ม.เกษตรศาสตร์

- ☺ การสำรวจครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบความคิดเห็นและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว
ในแหล่งนันทนาการทางประวัติศาสตร์ ประเภทภาพเขียนสีก่อนประวัติศาสตร์ในอุทยานแห่งชาติ
- ☺ แบบสอบถามมีด้วยกัน 2 ตอน (10 ข้อ) โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงใน () หน้าคำตอบที่ท่านเลือก

ตอนที่ 1: ภูมิหลังของผู้ใช้ประโยชน์

- เพศ ชาย หญิง อายุ..... ปี อาศัยอยู่ในจังหวัด
- การศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา อนุปริญญา
 ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
- อาชีพ ข้าราชการ เกษตรกร พนักงานเอกชน ค้าขาย นักเรียน/นักศึกษา
 นักธุรกิจ รัฐวิสาหกิจ อื่นๆ (ระบุ)
- กลุ่มในการเดินทางของท่านคือ
 กลุ่มเพื่อน ครอบครัว กลุ่มผสมระหว่างเพื่อนกับครอบครัว
 บริษัทนำเที่ยว มาคนเดียว อื่นๆ ระบุ
- ท่านเคยเดินทางมาที่อุทยานแห่งชาติแห่งนี้มาก่อนหรือไม่ ไม่เคย เคย ครั้ง (ไม่รวมครั้งนี้)
- ประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยวที่ท่านคาดหวังมากที่สุดว่าจะได้รับจากการมาเยือนแหล่งภาพเขียนสีก่อนประวัติศาสตร์ในครั้งนี้ (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)
 ได้รู้ความรู้อันเกี่ยวกับประวัติศาสตร์วัฒนธรรม ได้ชื่นชมความงามของอารยธรรมในอดีต
 ได้พบเห็นสิ่งใหม่ที่แปลกตา มีเอกลักษณ์ ได้รับประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติ/วัฒนธรรม
 ได้ใช้เวลาพักผ่อนกับเพื่อนหรือครอบครัว อื่นๆ ระบุ

7. กิจกรรมที่ท่านกระทำจริงในการมาเยือนแหล่งภาพเขียนสีแห่งนี้ (เลือกทุกข้อที่ท่านกระทำจริง)

- () ชมภาพเขียนสี () ชมนิทรรศการ () ซื้อของระลึก/ผลิตภัณฑ์ชุมชน () ฟังบรรยาย
 () ชมวิถีทัศน์/สไลด์ () ดูนก () ชมทัศนียภาพ/ธรรมชาติ () พักแรม
 () ศึกษาประวัติศาสตร์ () ถ่ายภาพ () พักผ่อนในบรรยากาศที่สงบ () ไหว้พระ
 () อื่นๆ (ระบุ)

ตอนที่ 2: ความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้ใช้ประโยชน์

8. ท่านมีความพึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งภาพเขียนสีแห่งนี้มากน้อยเพียงใด

(ทำเครื่องหมาย / เฉพาะสิ่งอำนวยความสะดวกที่ท่านพบเห็น)

ประเภทสิ่งอำนวยความสะดวก	ระดับความพึงพอใจ					
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	ไม่ปรากฏ/ไม่ได้ใช้
ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว						
ป้ายให้ข้อมูล / ให้ความรู้ / บอกทิศทาง						
ห้องสุขา						
ถังขยะ						
สภาพถนน / ลานจอดรถ						
ม้านั่ง / เก้าอี้						
นิทรรศการริมทาง						
สภาพทางเดินเข้าสู่แหล่งภาพเขียนสี						
ศาลาพักผ่อน / ชุมนวดแดด						
รั้ว / ราวเกาะ / สะพาน						
ร้านจำหน่ายของที่ระลึก / ร้านอาหาร						
หอคอยหรือนั่งร้านเพื่อชมภาพเขียนสี						

9. ท่านมีความพึงพอใจต่อการจัดการแหล่งภาพเขียนสีแห่งนี้มากน้อยเพียงใด

การจัดการแหล่งภาพเขียนสี	ระดับความพึงพอใจ					
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	ปานมาก	มากที่สุด	ไม่สามารถประเมินได้
ความสะอาดโดยภาพรวมของสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สุขา ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ลานจอดรถ เป็นต้น						
สาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น น้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท์						
ความเป็นสัดส่วนของพื้นที่ใช้ประโยชน์						
ภูมิทัศน์โดยภาพรวม						
ความกลมกลืนของสิ่งปลูกสร้างใหม่กับพื้นที่						

การจัดการแหล่งภาพเขียนสี	ระดับความพึงพอใจ					
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	ไม่สามารถประเมินได้
ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว						
การรักษาสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศ						
การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวโดยภาพรวม						
การคุ้มครองภาพเขียนสีจากผลกระทบ						
เส้นทางการเข้าถึงแหล่งภาพเขียนสี						
ความร่วมมือโดยภาพรวม						
เอกลักษณ์ท้องถิ่นที่พบจากสิ่งอำนวยความสะดวก						
การเลือกประโยชน์ให้แก่ผู้พิการด้านต่างๆ						
ความสะดวกสบายที่ได้รับโดยภาพรวม						
ความเหมาะสมของขนาดสิ่งปลูกสร้างกับตัวพื้นที่						
การใช้วัสดุท้องถิ่นในการออกแบบก่อสร้าง						
การเปิดโอกาสให้ชาวบ้านได้มีส่วนร่วม						

10. การมาเยือนแหล่งภาพเขียนสีครั้งนี้ ท่านได้รับประสบการณ์ด้านการเรียนรู้จากแหล่งความรู้ที่อุทยานจัดไว้เพื่อบริการในระดับใด

ประเภทแหล่งความรู้และประสบการณ์	ระดับความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ					
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	ไม่ได้ใช้หรือไม่ได้รับบริการ
ป้ายสื่อความหมาย						
นิทรรศการริมทาง						
นิทรรศการภายในอาคาร						
คู่มือหรือแผ่นพับที่แจกให้						
เจ้าหน้าที่บรรยาย/นำชม						
ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว						
วีดิทัศน์/สไลด์						
การบรรยาย/นำชมโดยมัคคุเทศก์ท้องถิ่น						
ห้องสมุดของอุทยาน						
การแสดงเพื่อสื่อความสดทางวัฒนธรรม						

ข้อเสนอแนะในการจัดการแหล่งภาพเขียนสี _____

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลา

เพื่อตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ☺

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามราษฎรท้องถิ่น

แบบสอบถามความคิดเห็นของราษฎรท้องถิ่น
การประยุกต์แนวคิดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการจัดการแหล่งนันทนาการทางประวัติศาสตร์
กรณีศึกษาแหล่งภาพเขียนสีก่อนประวัติศาสตร์ในอุทยานแห่งชาติของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดย นายอรรถพล ศิริเวชพันธุ์ นิสิตปริญญาโทสาขาอุทยานและนันทนาการ คณะวนศาสตร์ ม.เกษตรศาสตร์

- ☉ การสำรวจครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่นต่อการจัดการแหล่งวัฒนธรรม และประโยชน์ของแหล่งภาพเขียนสีที่คนในชุมชนท้องถิ่นได้รับ
- ☉ แบบสอบถามมีด้วยกัน 2 ตอน (5 ข้อ) โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงใน () หน้าคำตอบที่ท่านเลือก

อุทยานแห่งชาติ

ตอนที่ 1: ภูมิหลังราษฎรท้องถิ่น

1. เพศ () ชาย () หญิง อายุ..... ปี หมู่บ้าน ตำบล
2. การศึกษา () ประถมศึกษา () มัธยมศึกษา () อาชีวศึกษา () อนุปริญญา
 () ปริญญาตรี () สูงกว่าปริญญาตรี
3. อาชีพ () ข้าราชการ () เกษตรกร () พนักงานเอกชน () ค้าขาย () นักเรียน/นักศึกษา
 () นักธุรกิจ () รัฐวิสาหกิจ () อื่นๆ (ระบุ)

ตอนที่ 2: การมีส่วนร่วมของราษฎรท้องถิ่นและประโยชน์ของแหล่งภาพเขียนสีที่คนในชุมชนท้องถิ่น

4. ท่านได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งภาพเขียนสี มากน้อยเพียงใด

ประเภทของการมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งภาพเขียนสี	มีส่วนร่วม	ไม่มีโอกาสมีส่วนร่วม
ได้ร่วมเสนอความคิดเห็นในการจัดการ ผ่านองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น		
ได้ร่วมวางแผนการจัดการร่วมอุทยานฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง		

ประเภทของการมีส่วนร่วมในการจัดการ แหล่งภาพเขียนสี	มีส่วนร่วม	ไม่มีโอกาสมี ส่วนร่วม
ได้ร่วมศึกษาวิจัยร่วมกับทางอุทยานฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง		
เป็นแนวร่วมสอดส่องดูแลและรักษาแหล่งภาพเขียนสีร่วมกับทางอุทยานฯ		
ร่วมกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ ที่ทางอุทยานฯ และหน่วยงานอื่นๆ จัดขึ้น		
ได้รับการฝึกอบรมมัคคุเทศก์/การรักษาแหล่งภาพเขียนสีจากอุทยานฯ		
เคยร่วมทำประชาพิจารณ์เกี่ยวกับการจัดการภาพเขียนสี		
อื่นๆ (ระบุ)		

5. ท่านและชุมชนได้รับประโยชน์จากแหล่งภาพเขียนสีใดด้านใดบ้าง

ประเภทประโยชน์ที่ท่านและชุมชนได้รับ	มีส่วนร่วม	ไม่มีโอกาสมี ส่วนร่วม
ชาวบ้านได้มีโอกาสทำงานในอุทยานแห่งชาติและหน่วยงานที่เข้ามาจัดการแหล่งภาพเขียนสี		
ผลิตหรือจำหน่ายสินค้าที่ระลึก ผลิตผลทางการเกษตร อาหาร -เครื่องดื่ม		
ชุมชนมีระบบสาธารณสุขที่ดีขึ้น		
ได้แสดงทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับแหล่ง		
ชาวบ้านเป็นมัคคุเทศก์นำชมภาพเขียนสี		
เยาวชนในชุมชนได้รับการอบรมให้รู้จัก/เรียนรู้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของท้องถิ่น		
ได้รับการส่งเสริมจากอุทยานฯ ให้นำวัสดุ/ผลิตภัณฑ์ในชุมชน มาผลิตเป็นสินค้าที่ระลึก		
ประกอบกิจการที่พัก เช่น รีสอร์ท หรือ โฮมสเตย์		
นำรถยนต์โดยสารมาให้บริการแก่นักท่องเที่ยว		
จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในที่ดินตนเอง		
บริการกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น ล่องแก่ง นั่งช้าง พักค้างในป่า		
อื่นๆ (ระบุ)		

ข้อเสนอแนะในการจัดการแหล่งภาพเขียนสี _____

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลา

เพื่อตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ☺

ภาคผนวก ก

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการและพัฒนาในแหล่งภูมิทัศน์วัฒนธรรม

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการและพัฒนาในแหล่งภูมิทัศน์วัฒนธรรม

มาตรการทางกฎหมายเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนในด้านการบริหารจัดการ การควบคุม กำกับดูแล เพื่อการอนุรักษ์และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยแนวทางมาตรการจะใช้บทบัญญัติทางกฎหมายที่มีอยู่ปัจจุบันมาใช้ประโยชน์ โดยเพิ่มมาตรการในส่วนที่ขาดอยู่และปรับเปลี่ยนมาตรการที่ใช้บังคับอยู่ให้เหมาะสม มีความยืดหยุ่นตามเงื่อนไขของพื้นที่ ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

กฎหมายด้านการจัดการ

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ตามมาตรา 46 กล่าวถึง ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม ร่วมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีต ประเพณี ภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการจัดการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

2. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้เพิ่มเจ้าหน้าที่ของเทศบาล และองค์กรบริหารส่วนตำบลในการทำนุบำรุงรักษา ส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรม โดยถือว่าเป็นหน้าที่และกำหนดในราชการส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง ต้องกระจายอำนาจหน้าที่ดังกล่าวให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่บนฐานของกฎหมายรัฐธรรมนูญ

3. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม พ.ศ. 2534 โดยส่วนของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ให้ดำเนินการส่งเสริมการพัฒนาชุมชน การจัดตั้งองค์กรชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของชุมชน

4. พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ได้กล่าวถึงการส่งเสริมให้ประชาชนและกลุ่มอาชีพได้เข้าร่วมการจัดการสหกรณ์ในรูปแบบต่างๆ โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ให้การสนับสนุน ซึ่งจะใช้เป็นฐานการสนับสนุนการจัดตั้งองค์กรสหกรณ์อาชีพของชุมชนเพื่อการจัดการพัฒนาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการท่องเที่ยวของชุมชน

5. พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 เป็นกฎหมายสนับสนุนการท่องเที่ยวให้กับชุมชนที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าด้านสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และด้านศิลปกรรม รวมถึงขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น

6. พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 หมวด 3 การคุ้มครองและดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ มาตรา 16 เป็นแนวทางปฏิบัติในการเข้าไปใช้พื้นที่ภายในเขตอุทยานแห่งชาติ เพื่อป้องกันรักษาทรัพยากรจากผลกระทบอันเนื่องมาจากกิจกรรมการใช้ประโยชน์ด้านต่างๆ และควรใช้หมวดที่ 5 บทกำหนดโทษ เป็นเครื่องมือในการจัดการให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

กฎหมายด้านการพัฒนา

1. พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 นำมาใช้เพื่อการอนุรักษ์ขึ้นทะเบียนโบราณสถานแก่อาคารที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม เพื่อป้องกันการทำลาย รื้อถอน ต่อเติม และการเข้าไปจัดการบูรณะซ่อมแซมรักษาให้คงสภาพเพื่อเป็นมรดกทางวัฒนธรรม

2. พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 นำมาใช้ในกรณีที่ชุมชนหรือเมืองเกิดการขยายตัวเข้ามาประชิดในเขตคุ้มครองศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม เพื่อคุ้มครองไม่ให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินในบริเวณดังกล่าว ป้องกันการทำลายและผลกระทบอย่างไม่เหมาะสม

3. พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 นำมาใช้เพื่อเสนอให้มีการกำหนดมาตรการควบคุมอาคารด้วยการกำหนดลักษณะรูปแบบ ความสูง ขนาดอาคาร ระยะถอยร่น พื้นที่ว่างรอบอาคาร และรูปแบบทางสถาปัตยกรรมท้องถิ่นในบริเวณที่ต้องการอนุรักษ์และคุ้มครองสภาพแวดล้อมไม่ให้เกิดการทำลาย ก่อสร้าง และการใช้อาคารในกิจการที่ไม่เหมาะสม

4. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 ได้กล่าวถึงการสนับสนุนให้มีการจัดตั้งองค์การอนุรักษ์และได้รับสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐในการดำเนินกิจกรรม และ พ.ร.บ. นี้ยังถูกนำมาใช้ในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและศิลปกรรม เพื่อการอนุรักษ์ กำหนดมาตรการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน การก่อสร้างอาคาร และการกระทำต่างๆ ที่จะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม